VAGGERYDS KOMMUN

STRATEGISK PLAN OCH BUDGET 2027

MED PLAN 2028–2029

Till Kommunstyrelsen 2026-11-04
Diarienr: KS 2026/012

Innehåll

Kommunfullmäktiges beslut 2026-11-23 3
Resultat-, balans- och kassaflödesbudget 3
Driftbudget 4
Investering och exploateringsbudget 2027 med plan 2028–2029. 6
Här ger vi plats för att göra skillnad 9
Vision och värdegrund 2030 9
Styrning ledning uppföljning 9
Den kommunala koncernen 11
Planeringsförutsättningar 14
Befolkningsutveckling 14
Kompetensförsörjning 15
Finansiella förutsättningar 16
Finansiella risker ur koncernperspektiv 18
Vision, mål och politiska strategier 19
Vision och värdegrund 2030 19
Övergripande mål för mandatperioden 19
Effekt för invånaren 19
Mål för organisationens resurser 19
Övergripande lokala mål för hållbar utveckling 20
Mål 1 Hållbar samhällsutveckling 20
Mål 2 Näringsliv utbildning sysselsättning 21
Mål 3 Folkhälsa kultur och fritid 22
Mål 4 Attraktivitet tillgänglighet demokrati och trygghet 23
Mål för organisationens resurser 24
Finansiella mål 24
Arbetsgivarmål 25
Mål för egna miljöarbetet 25

Kommunfullmäktiges beslut 2026-11-23

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige anta:

1. Budget för år 2027 med plan 2028–2029 för Vaggeryds kommun. Dokumentet innehåller övergripande lokala mål för hållbar utveckling och politiska strategier och mätetal, mål för organisationens resurser så som finansiella mål, arbetsgivarpolitiska mål och mål för egna miljöarbetet.

Resultat-, balans- och kassaflödesbudget

2. Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att anta resultat-, balans- och kassaflödesbudget för åren 2027–2029 enligt nedan specifikation.

Resultatbudget, mnkr	**2027**	**2028**	**2029**
Verksamhetens intäkter	218,0	222,4	226,8
Verksamhetens kostnader	-1 288,9	-1 329,9	-1 368,8
Avskrivningar	-80,9	-87,8	-94,7
Verksamhetens nettokostnader	**-1 151,8**	**-1 195,3**	**-1 236,7**
Skatteintäkter	866,5	907,9	947,1
Generella statsbidrag och utjämning	322,2	329,9	334,1
Resultat före finansnetto	**36,9**	**42,5**	**44,5**
Finansiella intäkter	7,5	7,5	7,5
Finansiella kostnader	-20,4	-25,5	-30,1
Resultat efter finansnetto	**24,0**	**24,5**	**21,9**

Balansbudget, mnkr	**2027**	**2028**	**2029**
Tillgångar			
Materiella anläggningstillgångar	1 783,3	1 937,7	2 089,6
Finansiella anläggningstillgångar	118,0	113,0	108,0
Omsättningstillgångar	385,0	365,0	345,0
Summa tillgångar	**2 286,3**	**2 415,7**	**2 542,6**
Eget kapital, avsättningar och skulder			
Eget kapital	1 057,0	1 081,5	1 103,4
Avsättningar	139,0	144,0	149,0
Kortfristiga skulder	305,3	305,3	305,3
Långfristiga skulder	785,0	885,0	985,0
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	**2 286,3**	**2 415,7**	**2 542,6**
Finansbudget, mnkr			
Medel från verksamheten			
Budgeterat resultat	24,0	24,5	21,9
Avskrivningar	80,9	87,8	94,7
Summa:	**104,9**	**112,3**	**116,6**
Använda medel			
Skattefinansierade investeringar	380,3	310,1	300,2
Taxefinansierade investeringar	32,7	33,5	33,3
Exploateringsverksamhet	-35,1	-24,8	-27,1

Summa:	**377,9**	**318,8**	**306,4**
Medel att anskaffa vid fullt utförande: (minus = negativt kassaflöde)	**-273,0**	**-206,5**	**-189,8**

* Beräkningen är utifrån investeringsbudget 2027 med plan 2028–2029 med 100 % utförande.

Driftbudget

3. Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att anta driftsbudget för år 2027 om 1 164,7 miljoner kronor, 1 213,3 miljoner kronor för år 2028 och 1 259,3 miljoner kronor för år 2029 samt att driftbudgeten fastställs per nämnd enligt nedan:

Ytterligare beskrivning finns i bilaga 2 Fördelning av budget 2027 per nämnd ”steg för steg”

Tkr	Budget 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029	Förändring 2026–2027	Förändring %
Valnämnd	348	348	348	348	0	0,0%
Revisionsnämnd	924	924	924	924	0	0,0%
Överförmyndare	1 415	1 415	1 415	1 415	0	0,0%
Kommunstyrelsen	84 377	88 810	88 824	88 838	4 433	5,3%
Försörjningsstöd	14 370	15 552	15 937	16 321	1 182	8,2%
Räddningstjänst	18 904	18 957	18 961	18 965	53	0,3%
Teknisk nämnd	59 327	60 316	60 917	61 518	989	1,7%
Miljö- och byggnämnd	6 970	6 993	6 994	6 995	23	0,3%
Barn och utbildningsnämnd	537 567	535 477	536 121	532 320	-2 090	-0,4%
Kultur och fritidsnämnd	46 184	46 195	46 230	46 265	11	0,0%
Socialnämnd	364 806	375 806	380 994	384 554	11 000	3,0%
Central lönepott	1 917	23 347	54 501	86 744	21 430	
Finansförvaltning	-17 874	-9 433	1 095	14 083	8 441	
Driftbudget	**1 119 235**	**1 164 707**	**1 213 260**	**1 259 290**	**45 472**	**4,1%**

4. Budgeten för år 2027 fastställs utifrån nedan fördelning ”steg för steg”:

Budget 2027 ” steg för steg”	**Belopp (tkr)**
1. Aktuell budget 2026	**1 119 235**
2. Resursfördelningsmodeller	7 556
3. Central lönepott 3,4 % inklusive helårseffekt av avtal 2026	30 100
4. Strukturförändringar hyror	316
5. Kapitaltjänst mm	8 441
6. Generella statsbidrag	4 476
7. Effektivisering	-6 300
8. Justering ram/rättelse	883
9. Finansiering 2027	0
Nämndernas ramar 2027	**1 164 707**
Skatter och generella statsbidrag (utjämning)	**1 188 720**
Resultat	**24 013**
Andel av skatter och generella statsbidrag	**2,0%**

5. Budgetkompensation generella statsbidrag fastställs enligt nedan:

Den 22 september 2025 presenterade regeringen budgetpropositionen för 2026 (2025/26:1) och höständringsbudget för 2025 (2025/26:2). Kommunfullmäktig tog 2026-06-22 beslut om kompletteringsbudget 2026 för generella statsbidragen kopplade till nya obligatoriska uppgifter för kommunen och därmed en ökad kostnad.

I nedan tabell redovisas budgetkompensation för generella statsbidrag utifrån höständringbudgeten 2025 för den förändring som sker mellan 2026–2027

Ytterligare beskrivning finns i bilaga 2 Fördelning av budget 2027 per nämnd ”steg för steg”.

Generella statsbidrag	**Belopp (tkr)**
Kommunstyrelsen	1 628
Barn och utbildningsnämnd	1 858
Socialnämnd	990
Summa	**4 476**

6. Effektivisering fastställs enligt nedan:

Kommunens ledningsgrupp har i uppdrag att samordna behov och förslag till effektiviseringar till budgetberedningen. Uppdraget innebar att genomlysa samtliga verksamheter för att hitta samordningsvinster och nya arbetssätt i syfte att minska kostnader och/eller bromsa kostnadsutveckling, samt att gemensamt presentera eventuella behov av nya resurser och en kommunövergripande prioritering av dessa.

Effektivisering enligt nedan tabell bygger på att kommunens ledningsgrupp utgått från att budgeten ska ha resultat om 2% samtidigt som ofinansierade poster så som friskvårdsbidrag, arbetsskor och Gemensam IT- drift finansieras om totalt 2,8 mnkr.

Effektiviseringen om 6,3 mnkr har fördelats mellan nämnderna procentuellt utifrån budgetomslutning exklusive kapitalkostnader.

Underlag för kommunen ledningsgrupp beräkning

	Belopp (tkr
Steg för steg PFÖ 1,7%	20 500
Resultatmål 2%	24 000
Skillnad	**-3 500**
Ofinansierat KS	**-2 800**
Friskvårdsbidrag	*-1 600*
Arbetsskor	*-400*
Gemensam IT-drift	*-800*
Effektivisering för att nå 2%	**-6 300**

Specificering av effektivisering

Specificering av effektivisering	**Belopp (tkr)**
Kommunstyrelsen (inkl försörjningsstöd)	-605
Räddningstjänst	-100
Teknisk nämnd	-211
Miljö- och byggnämnd	-41
Barn- och utbildningsnämnd	-2947
Kultur och fritidsnämnd	-243
Socialnämnd	-2153
Summa	**-6 300**

7. Justering ram/rättelse fastställs enligt nedan:

Justering ram/rättelse	**Belopp (tkr)**
Kommunstyrelsen	2 800
Central lönepott	-1 917
Summa	**883**

Justering ram avseende kommunstyrelsen består av:

Friskvårdsbidrag	-1 600
Arbetsskor	-400
Gemensam IT-drift	-800
Summa	**2 800**

Rättelse av central lönepott om -1 917 för att få rätt avsättning om 3,4%.

8. Finansiering fastställs enligt nedan tabell

Specificering finansiering	**Belopp (tkr)**
Finansiering av merkostnad att evakuera Skillingehus genom intäktskrav för försäljning av exploaterings mark. Beslutad budget 2026 om 6 mnkr intäktskrav är oförändrad i budget 2027	0
Summa	**0**

Investering och exploateringsbudget 2027 med plan 2028–2029.

9. Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att anta investeringsbudget 2027 med plan 2028–2029 enligt nedan specifikation.

I tabellerna visas även utblick för åren 2030–2032, vilket pekar på en inriktning. Investeringsbeloppen dessa år är av mer uppskattnings karaktär och kan komma att förändras.

Kolumnen budget 2026 visar beslutad kompletteringsbudget investeringar 2026 som beslutades av kommunfullmäktige 2026-06-22 KS 2025/012 §90.

Mer detaljeras specificering av investeringsbudgeten finns i bilaga 1 Investering och exploateringsbudget 2027 med plan 2028–2029.

Vid investeringar så ska befintliga inventarier användas så långt det är möjligt. Både av miljöskäl och ekonomiska skäl.

Skattefinansierade investeringar

Investeringar per nämnd	**Budget 2026**	**Budget 2027**	**Plan 2028**	**Plan 2029**	***Utblick 2030***	***Utblick 2031***	***Utblick 2032***
Kommunstyrelsen	5 010	9 150	4 700	4 700	*4 700*	*4 700*	*4 700*
Räddningstjänsten	5 515	4 300	9 550	4 300	*8 200*	*4 540*	*5 250*
Teknisk nämnd	318 285	283 400	190 350	244 850	*276 350*	*235 400*	*145 700*
Kultur och fritidsnämnden	2 816	1 120	1 120	1 120	*1 120*	*1 120*	*1 190*
Barn och utbildningsnämnden	13 650	8 075	4 075	4 075	*4 075*	*4 075*	*4 075*
Socialnämnden	5 339	3 000	3 000	3 000	*3 000*	*3 000*	*3 000*
Miljö och byggnadsnämnden	500						
Summa	**351 115**	**309 045**	**212 795**	**262 045**	***297 445***	***252 835***	***163 915***

Exploateringsbudget Skattefinansierat	Budget 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029	*Utblick 2030*	*Utblick 2031*	*Utblick 2032*
Summa	**73 550**	**71 250**	**97 300**	**38 150**	***36 350***	***1 000***	***800***

	Budget 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029	Utblick 2030	Utblick 2031	Utblick 2032
Summa skattefinansierat totalt	**424 665**	**380 295**	**310 095**	**300 195**	**333 795**	**253 835**	**164 715**

Affärsdrivande verksamhet (VA)

Affärsdrivande verksamhet (VA)	Budget 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029	*Utblick 2030*	*Utblick 2031*	*Utblick 2032*
Teknisk nämnd (VA-verksamheten)	14 865	32 700	33 500	33 300	*34 300*	*22 900*	*22 000*
Summa	**14 865**	**32 700**	**33 500**	**33 300**	***34 300***	***22 900***	***22 000***

Not: VA-verksamheten kan investera med egna medel upp till 8 mnkr. Nya Va-nät finansieras med anslutningsavgifter. VA-verksamhetens investeringsnivå har legat och kommer att ligga över självfinansieringsnivån under kommande år, vilket medför att den ekonomiska skulden ökar i balansräkningen. Nivån på taxor inom verksamheten justeras årligen i kommunfullmäktige beslut för att finansiera driftverksamheten.

Exploateringsverksamhet

Total exploateringsbudget	Budget 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029	*Utblick 2030*	*Utblick 2031*	*Utblick 2032*
Projekt Flera Exploatering	-25 250	-13 850	3 800	-150	*550*	*1 000*	*800*
Logpoint	-5 400	-11 000	-3 000	-7 000	*2 000*		
Detljplan Ålen Vaggeryd	1 200	1 300					
Klevshult	300	0					
Östra Strand	-1 000	-7 000	13 800	-10 000	*-10 200*		
Elektrifiering kombiterminal Båramo	2 000	5 000	18 000	2 000	*0*		
Götastrand	11 200	-500	-4 100	-2 500	*0*		
KS ospecifierat - Markinköp och tomtförsäljning	35 000	35 000	35 000	35 000	*35 000*		
Yggen etapp 1	24 800	22 000					
Östra Torget Skänkelund	2 000	2 000	6 000				
Projekt - Hok 2:110 förskola (anläggningstillgångar)	2 400						
Projekt - Högabroten			5 000	-5 000			
Projekt -Tokarp		3 200	-2 000	-1 300			
TOTALT EXPLOATERINGSBUDGET	**47 250**	**36 150**	**72 500**	**11 050**	***27 350***	***1 000***	***800***

Totalt exploateringsverksamhet per finansieringsform	Budget 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029	*Utblick 2030*	*Utblick 2031*	*Utblick 2032*
Exploateringsverksamhet	-39 600	-39 400	-21 900	-15 500	*-6 500*	*0*	*0*
Taxefinansierad verksamhet	13 300	4 300	-2 900	-11 600	*-2 500*	*0*	*0*
Skattefinansierad verksamhet	73 550	71 250	97 300	38 150	*36 350*	*1 000*	*800*
TOTALT EXPLOATERINGSBUDGET	**47 250**	**36 150**	**72 500**	**11 050**	***27 350***	***1 000***	***800***

10. Utdebiteringen för 2027 fastställs till 21:49 öre per skattekrona, vilket är oförändrad nivå jämfört 2026.

11. Kommunstyrelsen har under 2027 rätt att ny upplåna, det vill säga öka kommunens skulder med totalt 100 miljoner kronor och omsätta befintliga lån som förfaller under året.

12. Nämnderna får i uppdrag att ta fram programbudget för 2027 innefattande mål för 2027 samt verksamhetsplan för 2027 utifrån ekonomiska anslag och politiska mål. Delges Kommunfullmäktige 1 februari 2027.

13. Kommunfullmäktige beslutar att utdelningen om 3,5 miljoner kronor till Vaggeryds kommun från Vaggeryds Energi AB, vilket är en vilket är oförändrad nivå jämfört 2026.

14. Kommunfullmäktige beslutar att borgensavgiften på beviljad förpliktelse förblir oförändrad om 0,25 % för Vaggeryds Energi koncern AB. För Vaggeryd Skillingaryds bostads AB (VSBo) är borgensavgiften likaså oförändrad om 0,4 %.

15. Internräntan för 2027 fastställs till 2,75 % i enlighet med SKRs rekommendationer, vilket är oförändrad nivå jämfört 2026. Internräntan bygger på kommunsektorns egna upplåningskostnader.

Här ger vi plats för att göra skillnad

Vision och värdegrund 2030

Här ger vi plats för att göra skillnad

En plats för möjligheter formad med *tanke och omtanke*.
Där lusten är vår drivkraft och där glädjen smittar.

En plats med stark tradition för gränslöst skapande.
Där gemensam vilja och kunskap får livet att lyfta
och *idéer att bli verklighet*.

En plats i rörelse som bygger på mångfald och hållbarhet.
Där allt är nära och *alla har betydelse*.

Vaggeryds kommuns *värdegrund* hämtas från visionen och beskriver vårt förhållningssätt i arbetet och gentemot människor vi möter:

Visionen ska förverkligas genom att de som bor, lever och verkar här arbetar tillsammans för att uppnå fyra övergripande mål för hållbar utveckling:

Styrning ledning uppföljning

Styrning, ledning och uppföljning i Vaggeryds kommun utgår från vision, värdegrund och de förutsättningar som anges i budgeten. Vaggeryds kommuns Strategiska plan och budget inkl. investeringsbudget, antas av kommunfullmäktige och är kommunfullmäktiges övergripande styrdokument.

Utgångspunkten för styrningen är Kommunallagens krav på god hushållning. En av Vaggeryds kommuns framgångsfaktorer för att nå god hushållning är planeringsprocessen. Kommunen samlar merparten av de budgetrelaterade ärendena till kommunens budgetprocess och dess budgetberedning som är utsedd av kommunstyrelsen. Processen handlar om att lyssna och kommunicera olika parters/verksamheters utmaningar och samtidigt skapa förståelse och ett gemensamt ansvar för helheten. Budgetprocessen skapar delaktighet och helhetssyn.

Kommunstyrelse och nämnderna har att fatta beslut inom ramen för Strategisk plan och budget. Kommunstyrelse och nämnder har befogenhet att inom nämndens totala budgetram under året göra förändringar mellan programråden i de fall det är en del i att uppnå fullmäktiges beslutade Strategisk plan och budget. Utöver det har kommunstyrelse och nämnder befogenhet att inom ram under året göra förändringar till följd av oförutsedda händelser eller annan händelse, som till sin karaktär eller av tidsskäl inte kan avvakta beslut kommunfullmäktige.

Om berörda nämnder och kommunstyrelsen är överens, äger kommunstyrelse/nämnd rätt att enligt KF 2024-09-02 §93 fatta beslut om omfördelning av resurser mellan den egna styrelsen/nämnden och annan nämnd. Beslut ska föregås av samråd med kommunstyrelsen samt följa framtagen rutin samt beslutade riktlinjer i övrigt samt begränsas med maxbelopp på 5 miljoner kronor per budgetår och enbart gälla av fullmäktige redan utdelade medel för året

Nämnderna ansvarar för att beslutad verksamhet uppnås inom tilldelad budgetram. Förvaltningen har inom sitt budgetansvar och enligt beslutat reglemente, rätt att inom given budget fatta beslut som stödjer kommunen övergripande mål.

Nämnder och bolagens styrelser använder de övergripande målen och den ekonomiska ramen som riktlinje för mål kopplade till den egna verksamheten. Reglemente kompletterar kommunallagen och reglerar ansvar och beslutanderätt samt tydliggör gränsdragningar mellan kommunstyrelsen och övriga nämnder.

Varje nämnds delegationsordning är en vidaredelegation som tydliggör ansvarsfördelning mellan nämnd, utskott, presidium och olika funktioner inom förvaltningen. Verkställigheten hanteras av kommunens förvaltningar med kommundirektören som högsta tjänsteperson.

Utifrån av kommunfullmäktige beslutade Strategiska plan och budget tar respektive nämnd fram programbudget utifrån de mål som är riktade till dem. Nämnd skall, inom de mål och ekonomiska ramar som fastställs av Kommunfullmäktige samt gällande lagstiftning, bedriva en ändamålsenlig och effektiv verksamhet som bidrar till god hushållning utifrån ett helhetsperspektiv.

När varje nämnd tagit beslut om programbudgeten, tar förvaltningen vid och arbetar in mål och uppdrag i sina verksamhetsplaner.

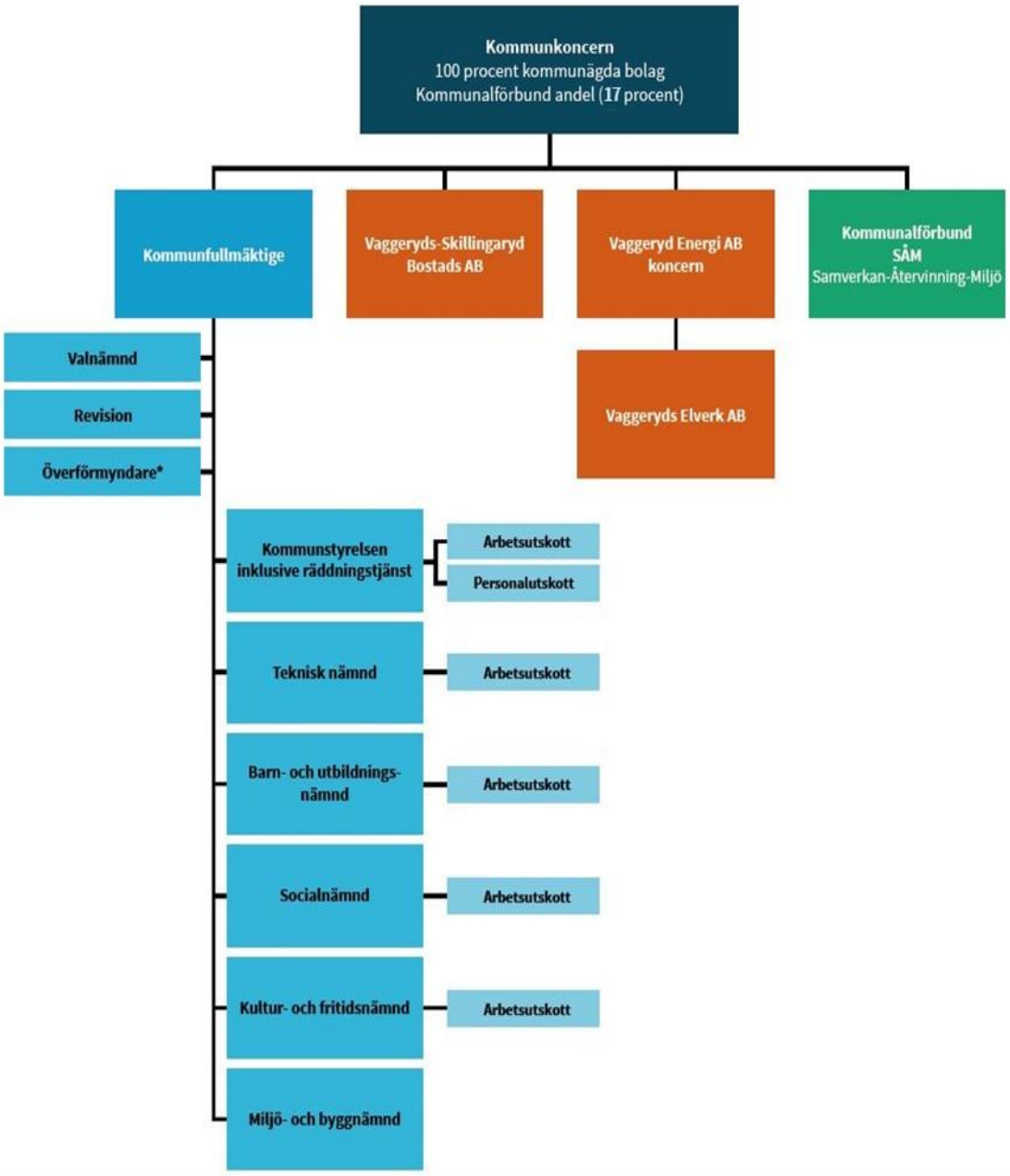
Uppföljning av politiska mål, kopplade indikatorer och ekonomiska ramar sker genom tertial- och delårsrapport samt i årsredovisningen. I varje nämnd sker en kontinuerlig dialog kring mål, medel och kvalitet.

Den kommunala koncernen

Den samlade kommunala verksamheten bedrivs i kommunens nämnds- och förvaltningsorganisation och i två helägda bolag, Vaggeryds Energi AB och Vaggeryds Skillingaryd bostads AB. Näringslivsverksamheten bedrivs sedan 2020 i kommunal förvaltning. Därtill finns ett kommunalförbund – Samverkan Återvinning Miljö (SÅM) tillsammans med Värnamo, Gislaved och Gnosjö.

Kommunen anlitar privata utförare inom personlig assistens, förskole- och grundskola samt städ och vaktmästeri. Inom den tekniska och inom delar av samhällsbyggnad avropas externt stöd i stor utsträckning.

Inför förra mandatperioden beslutades flera väsentliga förändringar i organisationen av kommunens verksamheter. Det tidigare tekniska utskottet under kommunstyrelsen blev en teknisk nämnd. Vaggeryds Elverk bolagiserades under Vaggeryds Energikoncern AB. Kommunens näringslivsverksamhet övergick till kommunal förvaltningsform.

Vaggeryd Skillingaryds Bostads AB bildades 1996. Enligt ägardirektivet ska VSBo främja bostadsförsörjningen i kommunen och bidra till kommunens målsättning om en ökad befolkning. Detta framförallt genom nyproduktion av attraktiva hyresrätter. Bolagets verksamhet finansieras främst via hyror. Långsiktiga investeringar kan finansieras med lån för vilka kommunen kan lämna borgen. Borgensavgift erläggs i dessa fall. Bolaget har en hög andel gröna lån. Långsiktiga investeringar för nyproduktion kan finansieras genom avyttring av äldre bostadsbestånd.

- Bolaget ska på sikt eftersträva en avkastning på bokfört eget kapital på 8 % i genomsnitt över en mandatperiod.

Kommentar: Avkastningskravet mäts genom avkastningen på bokfört eget kapital. Måttet beräknas som: (årets resultat efter skatt dividerat med eget kapital i slutet av föregående år inklusive aktuell del av obeskattade reserver).

- Soliditeten ska inte understiga 10 % i snitt under en mandatperiod. Bolaget ska på sikt eftersträva en soliditet om minst 15 %.

Kommentar: Målet beräknas som: (eget kapital dividerat med totala tillgångar).

Vaggeryds Energi AB bildades 1 januari, 1995 genom sammanslagning av Vaggeryds Värmeverk AB och elhandelsorganisationen inom Vaggeryds Elverk i enlighet med förslag om ny ellagstiftning. Bolaget har fyra verksamhetsgrenar: Elhandel, fjärrvärme, optofiber och elnät.

Från och med 2020 ingår Elverket som dotterbolag till Vaggeryds Energi AB. Bolagskoncernen ska bedriva sin verksamhet på ett sådant sätt att kostnaderna för verksamheten täcks genom taxor och avgifter. Taxor och avgifter ska hållas rimliga i förhållande till de kostnader som ryms inom ramen för en effektiv drift av verksamheten. Vaggeryds energi är ett samhällsnyttigt bolag som bygger och äger teknisk infrastruktur i Vaggeryds Kommun. Bolaget har som affärsidé att bidra med en hållbar tillväxt inom kommunenens geografiska område. Bolagets vision är “tryggt och nära för en enklare vardag”. Vaggeryds Energi finns till för att lösa lokalsamhällets behov samt verka för en effektiv utbyggnad av nya bostadsområden, företag, skolor, förskolor och allt annat som byggs i en växande kommun.

Avkastningskravet ska mätas genom avkastningen på sysselsatt kapital. Avkastning på sysselsatt kapital ska uppgå till 3 % i genomsnitt över en mandatperiod.

Kommentar: Måttet beräknas som: (Rörelseresultat + finansiella intäkter)/Sysselsatt kapital
där; Sysselsatt kapital = totala tillgångar – ej räntebärande skulder.

- Bolagskoncernen ska på sikt eftersträva en soliditet om minst 30 %. På kort sikt kan soliditeten tillåtas sjunka till 20 %, till följd av tillfälligt högre investeringsnivåer.

Samverkan Återvinning Miljö, (SÅM) är ett kommunalförbund som startades 2018 av kommunerna Gislaved, Gnosjö, Vaggeryd och Värnamo och Hylte. Uppdraget är att bära det kommunala ansvaret för hushållsavfall samt att bidra till en långsiktigt hållbar utveckling genom minskat avfall och ökad återvinning. Ägarandelen grundar sig på befolkningssiffran för ingående kommuner. Vaggeryds andel är 15% och denna del konsolideras i den sammanställda redovisningen.

Budget för koncernen Vaggeryds kommun före bokslutsdispositioner och skatt

Nedan redovisa prognos 2026 samt budget 2027 med plan 2028–2029 för koncernen Vaggeryds kommun.

mnkr	**Prognos 2026**	**Budget 2027**	**Plan 2028**	**Plan 2029**
Vaggeryds kommun	26,1	24,0	24,5	21,9
Vaggeryd- Skillingaryds Bostads AB	4,9	6	8	10
Vaggeryds Energi AB	21,1	20	19	19
Samverkan Återvinning Miljö	0,8	-0,5	-1,1	-0,9
Koncern	**52,8**	**49,6**	**50,5**	**50,0**

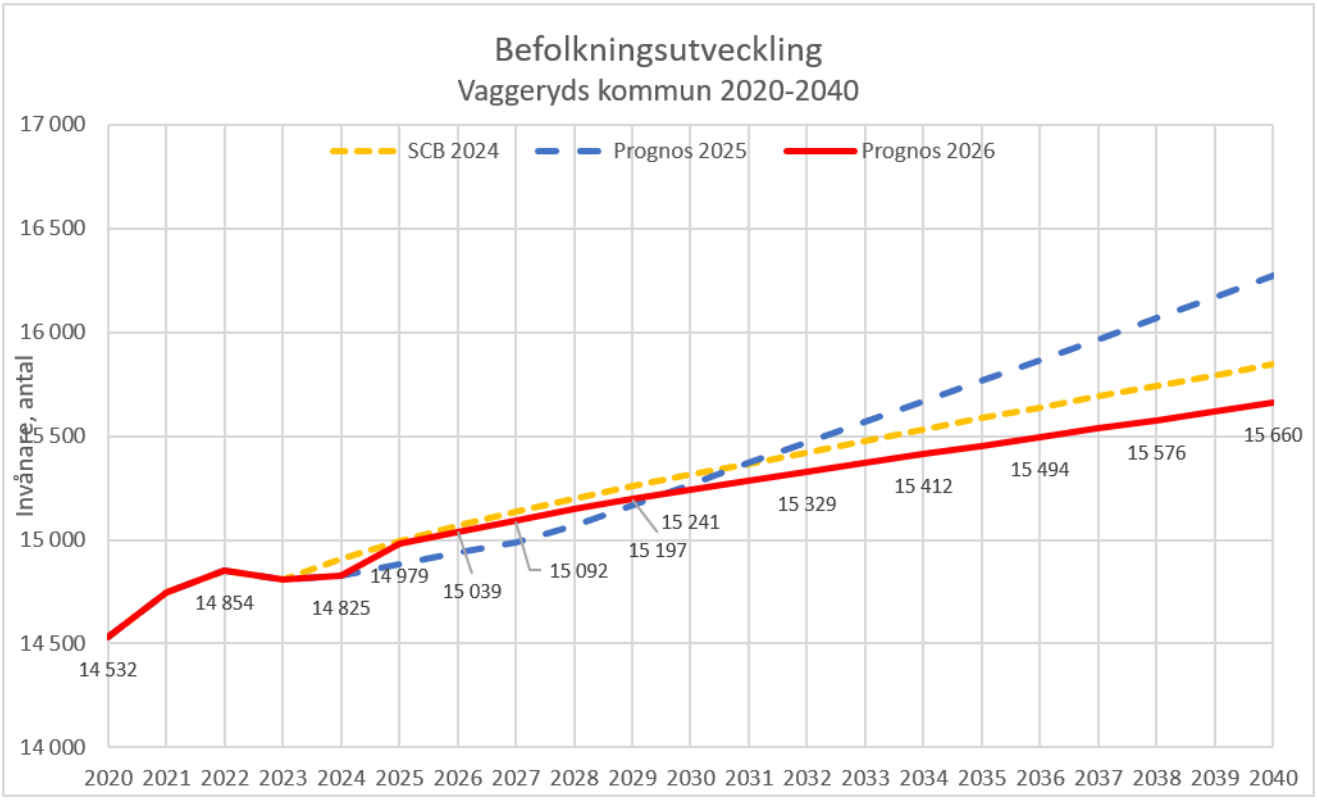
För Samverkan Återvinning Miljö redovisas Vaggeryds kommuns andel 15%

Planeringsförutsättningar

Befolkningsutveckling

Vaggeryds kommun reviderar sin befolkningsprognos i februari varje år. Nedan visas kommunens prognos för befolkningsutveckling, benämnd Prognos 2026, SCB:s befolkningsprognos framtagen per 2024–06 samt Vaggeryd kommuns befolkningsprognos 2025 från föregående år. Vaggeryds befolkningsprognos 2026 utgör grunden för kommunens budgetarbete 2027 med plan 2028–2029. Befolkningsprognosen 2026 är antagen av KS 2026-03-11 §54 KS 2026/012.

Befolkningsutvecklingen påverkar dels efterfrågan på våra tjänster, dels storleken på skatteintäkter, generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning. Kommunens befolkningsprognos, prognos 2026, utgör grunden för kommunens budgetarbete med resursfördelningsmodeller, behovsanalyser, investeringsplaner etcetera.

Folkmängden i Vaggeryds kommun var 2025 14 943 invånare. Vaggeryds kommun har haft en positiv befolkningsutveckling senaste åren men 2023 minskade antalet invånare jämför med 2022 med 43 invånare. Under 2025 har antal invånare ökat med 118 personer jämfört med 2024.

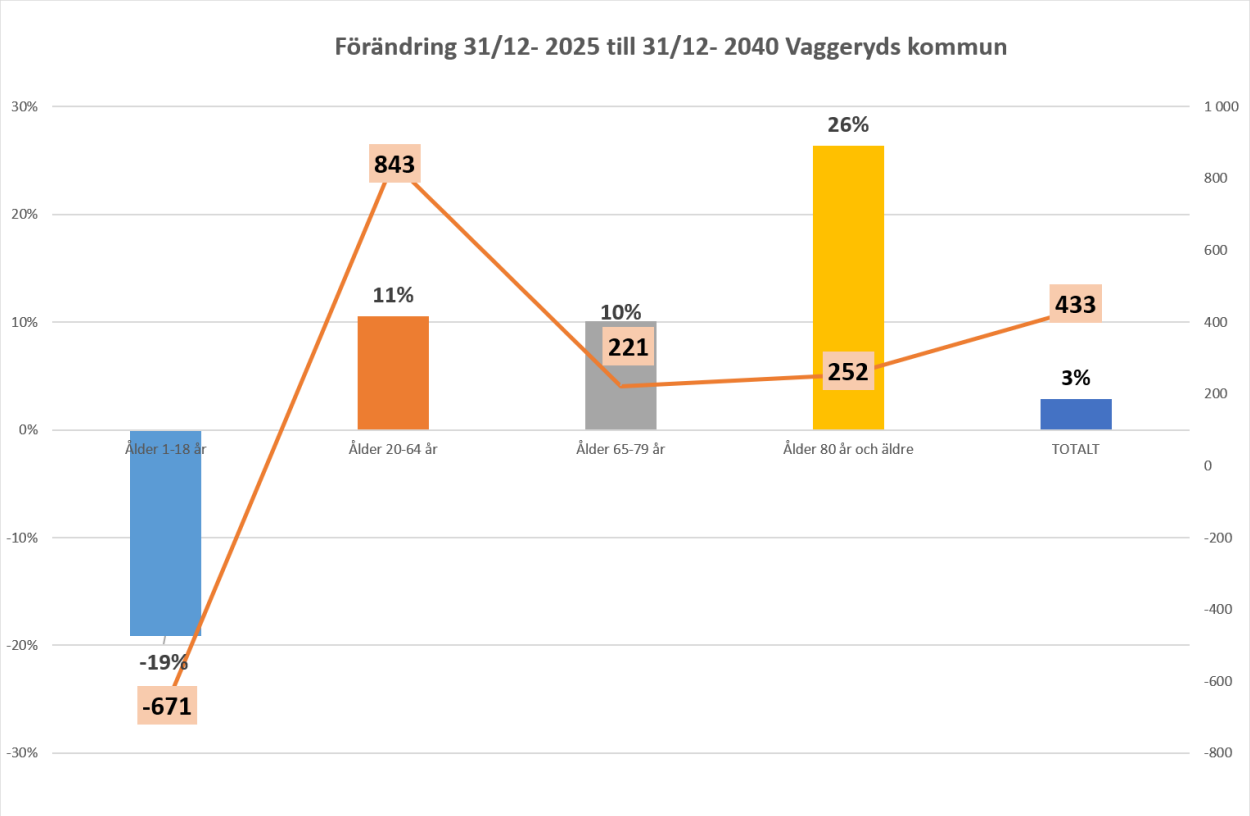
SCB skriver 2026-02-24 att vid slutet av 2025 var 10 605 500 personer folkbokförda i Sverige. Under året ökade befolkningen med 17 800 personer. Folkökningen förklaras både av att fler invandrade än utvandrade och att det föddes fler än vad som avled under året. Under 2025 föddes 97 500 barn, vilket var det lägsta antalet födda på 23 år.

Efter 2026-07-31 är Vaggeryds kommuns befolkning 14 932, vilken är en minskning med 11 invånare sedan årsskiftet. Det är svårbedömt vad invånarantal kommer bli per 2026-12-31.

Vaggeryds befolknings har reviderats. Jämfört med tidigare prognos är befolkningsprognosen 2026 något högre än föregående prognos för åren 2027–2029, men något nedreviderad från 2030 och framåt. Revideringen är gjord utifrån befolkningsutfallet 2025 som blev något högre än prognosen för 2025, vilket även förklarar den högre prognosen för åren 2028–2029. I prognosen för 2026 har beaktande tagits till att ett lägre barnafödande ser ut att bestå.

Kommunens reviderade prognos indikerar på en befolkningsökning i Vaggeryds kommun under budget 2027 med planperiod åren 2028–2029 med ungefär 158 invånare, där tidigare prognos pekade på ca 130 invånare.

Vaggeryds kommuns skattunderlags utveckling är beroende av befolkningstillväxt. Efter flertal år med en hög befolkningsökning visar prognosen för befolkningsutvecklingen en lägre nivå framöver. Färre barn föds och inflyttningen är lägre. Samtidigt som det föds färre barn så ökar den äldre befolkningen, vilket ställer krav på omställning i den kommunala verksamheten.

Prognos befolkningsutveckling, Vaggeryds kommun, period 2025-12-31 till 2040-12-31, valda åldersgrupper

Staplarna i diagrammet visar procentuell förändring per åldersgrupp och linjen förändring i antal invånare. Den största procentuella förändringen är åldersgruppen 80 år och äldre, vilket motsvarar en ökning av 252 fler invånare 2040. Största ökningen i antal är i åldersgruppen 20–64 år, prognos 843 fler invånare 2040. Prognosen visar även på en markant minskning av åldersgruppen 1–18 år, 671 färre invånare motsvarande 19 %.

Kompetensförsörjning

SKR beskriver att kompetensförsörjningen är välfärdens största utmaning. Bristen på arbetskraft gör att fler rekryteringar inte enbart är lösningen för välfärden. Arbetsgivarnas förmåga att ta tillvara och utveckla kompetensen hos befintlig personal samt att utveckla nya arbetssätt är avgörande för att klara kompetensutmaningen.

Sverige står inför stora demografiska förändringar där andelen äldre ökar kraftigt under de kommande åren. Detta kommer att leda till en ökning i efterfrågan på äldreomsorg samt hälso- och sjukvård. Samtidigt minskar antalet barn och unga i åldern 1–15 år i nästan alla kommuner, vilket påverkar behovet av personal inom förskola och grundskola.

Trots att antalet sysselsatta väntas öka något under det kommande decenniet, kommer det inte att vara tillräckligt för att möta den växande efterfrågan inom vård och omsorg. Bristen på arbetskraft innebär att rekrytering inte ensamt kan lösa välfärdens kompetensbehov. Att arbetsgivarna kan ta tillvara och utveckla kompetensen hos befintlig personal samt utveckla nya arbetssätt, kommer att vara avgörande för att klara kompetensutmaningen.

Finansiella förutsättningar

God ekonomisk hushållning

God ekonomisk hushållning är ett lagstadgatkrav som återfinns i kommunallagen 11 kap 1 § samt lag om kommunal bokföring och redovisning. God ekonomisk hushållning innebär att kommuner och regioner ska ha goda förutsättningar för att i ett mer långsiktigt perspektiv klara ekonomin och den kommunala verksamheten både i förvaltningen och i sådan verksamhet som bedrivs genom andra juridiska personer.

God ekonomisk hushållning syftar till att styra ekonomin både i ett kortare och i ett längre tidsperspektiv för att säkerställa att varje generation bär sina egna kostnader och därmed skapar likvärdiga förutsättningar med balans mellan mål, medel och kvalitet över tid.

En god ekonomisk hushållning innebär inte enbart att räkenskaperna går ihop, utan innefattar även ett krav på att resurserna används till rätt saker och att de utnyttjas på ett effektivt sätt, det vill säga en balans mellan mål, medel och kvalitet. För att uppnå detta krävs en ändamålsenlig styrning med en kontinuerlig uppföljning av utvecklingen av både verksamhet och effektivitet. Som underlag för denna styrning samt till budgetprocessen och dess budgetberedning ska nämnderna göra kostnads- och kvalitetsjämförelser med andra organisationer, upprätta interna kontrollplaner och genomföra interna kontrollmoment.

För att upprätthålla kapaciteten på lång sikt måste intäkterna överstiga kostnaderna. Detta är uttryckt i kommunallagen i form av det s.k. balanskravet. Balanskravet innebär att kommunens resultat måste vara positivt, vilket är den lägsta godtagbara nivån för kommunens resultat på kort sikt. På lång sikt räcker inte ett nollresultat för att bevara den långsiktiga kapaciteten. Det måste därför finnas ett resultat för finansiering av investeringar och värdesäkring av eget kapital.

Enligt kommunallagen ska ett negativt resultat regleras inom tre år om inte synnerliga skäl föreligger eller om resultatreserv (RER) kan disponeras.

Vaggeryds kommuns Strategiska plan och budget är kommunfullmäktiges övergripande styrdokument för budgetåret. Där beskrivs de ekonomiska förutsättningarna, finansiella mål och verksamhetsmål anges som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. För Vaggeryds kommun innebär det att förutom lagstiftning och ekonomiska förutsättningar är de prioriterade målen styrande.

För att få effekt och uppnå gemensamma mål ska engagemang och kompetens tas tillvara i organisationens olika delar.

Sveriges Regioner och kommuner (SKR) bedömning av samhällsekonomin 2026-08-27 ecirk 26:27

SKR skriver i cirkulär 26:27 att trots en osäker omvärld med svag internationell tillväxt, kriget i Mellanöstern och höga energipriser väntas den svenska ekonomin stärkas under de kommande åren. BNP ökar i allt snabbare takt under 2026 och 2027, främst tack vare en stark inhemsk efterfrågan där hushållens konsumtion är den viktigaste drivkraften. Konsumtionen gynnas av att hushållens reala disponibla inkomster ökar kraftigt. Under 2026 bidrar en expansiv finanspolitik med bland annat skattesänkningar och stödåtgärder, medan den fortsatta inkomstökningen 2027 framför allt drivs av fler sysselsatta.

Sysselsättningen väntas stiga successivt, men det dröjer till 2027 innan antalet arbetade timmar ökar mer påtagligt. Skatteunderlagets tillväxt blir ungefär lika stark som föregående år under 2026, men accelererar tydligt under 2027 i takt med att fler arbetar fler timmar. Samtidigt bedöms inflationen förbli relativt låg trots höga energipriser, vilket till stor del förklaras av tillfälliga skattesänkningar och subventioner som gäller fram till 2027. Sammantaget pekar prognosen på en fortsatt återhämtning och starkare ekonomisk utveckling i Sverige, driven av hushållens ökade köpkraft och en förbättrad arbetsmarknad.

Efter två år med minskande arbetade timmar väntas utvecklingen vända under året, vilket ger ett positivt bidrag till skatteunderlagets tillväxt. Trots detta ökar skatteunderlaget i ungefär samma takt som föregående år, eftersom ökningen av arbetade timmar fortfarande är relativt svag och därmed begränsar tillväxten i lönesumman.

Skatteunderlagstillväxten för 2025 bedöms uppgå till 3,5 procent och ligger fortsatt under den historiskt genomsnittliga ökningstakten. Först under 2027 väntas en tydligare förstärkning, då en kraftigare ökning av både arbetade timmar och lönesumman driver upp skatteunderlaget med drygt 5 procent, vilket är klart över den långsiktiga trenden. Därefter beräknas tillväxten återgå till mer normala nivåer på drygt 4 procent per år, i linje med historisk utveckling. Sammantaget pekar prognosen på att arbetsmarknaden successivt stärks, men att de största positiva effekterna på skatteunderlaget kommer först från 2027.

Vaggeryds kommuns förväntad utveckling

Vaggeryds kommuns skattunderlags utveckling är beroende av befolkningstillväxt. Efter tidigare år med en hög befolkningsökning visar prognosen för befolkningsutvecklingen en lägre nivå. Färre barn föds och inflyttningen är lägre. Samtidigt som det föds färre barn så ökar den äldre befolkningen, vilket ställer krav på omställning.

Efter några år med extrema höga pensionskostnader, på grund av hög inflationstakt, minskar de under kommande år. Kostnads prognosen för 2026–2027 ligger under 70 mnkr men från år 2028 och framåt ses en ökning som kommer överstiga 70 mnkr och närmar sig 80 mnkr 2030. Men kostnads prognosen håller sig dock fortfarande under extrem åren 2023 och 2024, 82 respektive 97 mnkr.

Vaggeryds kommun har stora investeringbehov. Detta kräver att Vaggeryds kommun redovisar goda resultat för att klara finansiering samt en ökade kostnadsbelastningen av avskrivningar och tillkommande räntekostnader.

Tabellerna nedan visar nyckeltal på riksnivå för perioden 2025–2029. Uppgifterna är hämtade från Sveriges kommuner och regioner, cirkulär 26:27.

Nyckeltal för den svenska ekonomin

Procentuell förändring	2025	2026	2027	2028	2029
BNP	1,9	2,7	2,3	1,8	1,7
Arbetade timmar	0	1	1	0,8	1
Arbetslöshet, andel av arbetskraften	8,8	8,5	7,9	7,6	7,5
Inflation, KPIF	3	2	2	2,7	2
Inflation, KPI	0,7	0,9	2,3	3,3	2,5

Källa: SKR Cirkulär: 26:27 Planeringsförutsättningar för åren 2025–2029

Skatteunderlag samt beräkning av real utveckling

Procentuell förändring	2025	2026	2027	2028	2029
Faktiskt skatteunderlag	3,6	4,3	4,3	4,2	4,3
Regelförändringar	0	-1	0	0	0
Underliggande	3,9	4,7	4,3	4,2	4,3
Prisutveckling	0	2	3	3,8	3
Realt skatteunderlag	4,0	2,3	1,5	0,5	1,6

Källa: SKR Cirkulär: 26:27 Planeringsförutsättningar för åren 2025–2029

Skatter och statsbidrag

Vaggeryds kommun finansiella förutsättningar beror i huvudsak på:

- Befolkningsutvecklingen
- Samhällsekonomins utveckling och dess påverkan på skatteunderlag
- Statens transfereringar
- Avgiftsnivåer
- Skattesats

Beräkningen av det ekonomiska utrymmet för åren 2027–2029 har utgått ifrån övergripande antaganden:

- Befolkningsunderlaget för budgetåret 2027 baseras på kommunens prognos över antal invånare.

- Utdebiteringen blir 21:49 under hela planperioden.
- Skatteunderlaget i Vaggeryds kommun justeras något jämfört SKRs prognos eftersom kommunen har en egen befolkningsprognos.

Skatter och generella statsbidrag, mnkr	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Skatteintäkter	866,5	907,9	947,1
Inkomstutjämning	229,1	239,8	250,0
Kostnadsutjämning	8,2	8,3	8,3
Regleringspost	38,6	35,5	29,6
Utjämningsavgift LSS	-0,4	-0,4	-0,4
Fastighetsavgift	46,6	46,6	46,6
Totalt	1 188,7	1 237,8	1 281,2
Förändring jmf året innan (mnkr)	49,9	49,1	43,4
Förändring jmf året innan (%)	4,4%	4,1%	3,5%

Skatteunderlagsprognosen bygger på SKR:s bedömningar i cirkulär 26:18, daterat 2026-04-29.

Finansiella risker ur koncernperspektiv

I riktlinje för skuldförvaltning, som beslutades i kommunfullmäktige 2020-04-27 tydliggörs målen, ramar för begränsning av finansiella risker, spelregler samt ansvars- och rollfördelning i skuldförvaltningen

Lånebehovet och amorteringsförmågan i kommunen påverkas i stor utsträckning av nivån på investeringsverksamheten samt nettoutfallet inom exploateringsverksamheten. Kommunens resultatnivå stärker också likviditeten och förmågan till egen finansiering.

Prognosen framåt är svårbedömd. Det finns en hög ambitionsnivå i beslutet om investeringar och exploateringsprojekt för budget 2027 och plan 2028–2029 samtidigt som den budgeterade och planmässiga resultatnivån tillsammans med avskrivningarna, dvs kommunens likvida medel, inte räcker fullt ut till finansiering utan ny upptagande av lån måste ske. Detta innebär ökade räntekostnader framöver vilka kommer tar större del av skatteintäkterna och ge mindre utrymme till kärnverksamheten.

Koncernlåneportföljens prognostiserade utveckling åren 2026–2029
(Prognos 2026 utifrån tertialbokslut 2026-08-31)

Mnkr	Prognos 2026	Prognos 2027	Prognos 2028	Prognos 2029
Vaggeryds kommun	560	660	760	860
Vaggeryd Skillingaryd Bostads AB	526	600	700	900
Vaggeryds Energi AB	530	560	560	560
Samverkan Återvinning Miljö*	21	21	21	21
Totalt	**1 637**	**1 841**	**2 041**	**2 341**

*Samverkan Återvinning Miljös lån är upptagna till 15 %, vilket är Vaggeryd kommuns andel.

Vision, mål och politiska strategier

Vision och värdegrund 2030

Här ger vi plats för att göra skillnad

En plats för möjligheter formad med *tanke och omtanke*.
Där lusten är vår drivkraft och där glädjen smittar.

En plats med stark tradition för gränslöst skapande.
Där gemensam vilja och kunskap får livet att lyfta
och *idéer att bli verklighet*.

En plats i rörelse som bygger på mångfald och hållbarhet.
Där allt är nära och *alla har betydelse*.

Övergripande mål för mandatperioden

Alla som bor, lever och verkar i Vaggeryds kommun uppnår tillsammans visionen genom fyra mål:

Vaggeryds kommun ska vara en plats…

1. med hållbar samhällsutveckling och tillväxt i hela kommunen
2. med hög sysselsättning, ett varierat näringsliv och en utbildning med god kvalitet
3. med en hög kunskapsnivå, en aktiv fritid och ett rikt kulturliv - för en god hälsa
4. som är attraktiv, trygg och tillgänglig - där alla känner delaktighet och kan påverka

Vaggeryds kommuns övergripande mål för hållbar utveckling är kopplade till FNs 17 globala mål inom Agenda2030 och är utformade ur ett långsiktigt perspektiv. Alla verksamheter bidrar till samtliga fyra mål som förtydligas genom ett strategiskt hållbarhets- och utvecklingsprogram. Samtliga mål följs upp i samband med tertial- och delårsbokslut samt i årsredovisningen. Kommunfullmäktige har också formulerade mål för de resurser organisationen förfogar över för att för att nå de övergripande lokala målen för hållbar utveckling. De av fullmäktige beslutade finansiella målen, mål för arbetsgivarpolitiken samt mål för det egna miljöarbetet ska harmonisera med ambitionsnivån för att uppnå

Effekt för invånaren

Måluppfyllelsen är kopplad till en synlig effekt för invånaren och analyseras ur ett tvärsektoriellt perspektiv. För varje övergripande mål för hållbar utveckling finns tre framgångsfaktorer med politiska beslutade strategier och mätetal för uppföljning. Mätetalen för att kunna följa upp effekten för invånaren är under utveckling, i syfte att förenkla och förtydliga. Bedömning av måluppfyllelse sker genom värdering utifrån egen utveckling samt i jämförelse med län och rike. Finns givna mål tas dessa med i bedömningen. Mätetalen följs upp med olika periodicitet, tex SCBs medborgarundersökning genomförs bara vartannat år. Viss eftersläpning av data kan förekomma.

Mål för organisationens resurser

Kommunfullmäktige har också som en del av god hushållning formulerat mål för de resurser organisationen förfogar över för att för att nå de övergripande hållbarhets- och utvecklingsmålen.

- Finansiella mål
- Arbetsgivarmål
- Mål för egna miljöarbetet

Alla nämnder bidrar till en god hushållning med organisationens ekonomiska, sociala och ekologiska resurser.

Övergripande lokala mål för hållbar utveckling

Mål 1 Hållbar samhällsutveckling

Vaggeryds kommun ska vara en plats med hållbar samhällsutveckling och tillväxt i hela kommunen
Vaggeryds kommun som plats behöver utvecklas på ett sätt som säkerställer att kommande generationer har tillgång till god luft- och vattenkvalitet, fungerande atmosfär, livskraftiga ekosystem, klimatsmart energi, god infrastruktur, mat och social välfärd.

Den byggda miljön har stor betydelse för människors hälsa, trygghet och sociala sammanhang. Detta innebär att vi behöver ha en god och inkluderande bostadsförsörjning och ha beredskap inför olika former av oönskade samt extraordinära händelser.

Samtliga delområden i vår kommun ska vara en del av samhällsutvecklingen.

Framgångsfaktorer:
Miljö och naturresurser

Politiska strategier

-Tillagningsköken ska prioritera närproducerade och/eller ekologiska livsmedel, och öka över tid.

-Nya vattentäkter ska tas fram.

-Satsningarna ska öka på lokal energiproduktion och utbyggda solceller på kommunens fastigheter.

Mätetal

- Koldioxidutsläpp/budget

Hållbar tillväxt i hela kommunen

Politiska strategier

- Planering av mark för bostäder ska öka i kommunens samtliga orter.

-Strategi för markförvärv av bostäder och verksamhetsmark ska arbetas fram.

-Produktion av hyresrätter ska öka.

-Stärka platsvarumärket Vaggeryds kommun

Mätetal

- Demografisk försörjningskvot
- Befolkningsutveckling
- Medborgarundersökningen - Kan rekommendera andra att flytta till kommunen, andel (%)

Beredskap mot oönskade händelser

Politiska strategier

-Att vi vill och väljer att samverka med invånare, civilsamhället och myndigheter i att bygga tillit och förtroende, vilket kan ske genom dialoger och kunskapsutbyte där vi är nyfikna på hur andra löser utmaningar.

-Att varje delområde ska ha en samlad trygghetspunkt.

-Fortsatta förutsättningar för en flexibel och effektiv deltidsstyrka inom räddningstjänsten.

Mätetal

- Kommunkoncernens självskattade förmåga civil beredskap
- Medborgarundersökning - upplevd egen beredskap

Mål 2 Näringsliv utbildning sysselsättning

Vaggeryds kommun ska vara en plats med en hög sysselsättning, ett varierat näringsliv och en utbildning med god kvalitet

Ett gott företagsklimat, en varierad arbetsmarknad och ett lärande med hög kvalitet leder till ökat företagande, fler arbetstillfällen i vår kommun och inga invånare i utanförskap eller fattigdom. Detta innebär en hög grad av egenförsörjning och en positiv utveckling av antal och typ av arbetstillfällen samt en bra kompetensförsörjning och ett livslångt lärande.

Det ska finnas goda möjligheter att utbilda sig, arbeta och driva företag för de som bor, lever och verkar i Vaggeryds kommun

Framgångsfaktorer:
Näringsliv och arbetsmarknad

Politiska strategier

-Samarbetet med det lokala näringslivet är viktigt för fortsatt utveckling och stabil sysselsättning.

-Förutsättningar ska skapas för fler arbetstillfällen inom olika näringsgrenar som tjänsteföretag och tillverkande industri. Besöksnäringen och de gröna näringarna har ytterligare utvecklingspotential och ska stimuleras.

-Planering av framtida områden för industri och kommunikationer är viktig. Kommunen måste säkerställa en markreserv.

Mätetal

- Företagsklimat enligt Svenskt näringsliv (betyg enligt enkät)
- Företagsklimat enligt SKR ÖJ Insikt, totalt NKI

Lärande och utbildning

Politiska strategier

-Elever ska mötas av höga förväntningar, kunskapsfokus och arbetsro i en god arbetsmiljö, för såväl elever som personal.

-Verksamheten ska som huvudregel bedrivas i permanenta lokaler i egen kommunal regi eller i regi utan privat vinstintresse. (Ingångna avtal som gäller Nya Götafors skola och Östra strand berörs inte.)

-Förskolor och skolor ska planeras och byggas i en takt med inriktning på framförhållning.

Mätetal

- Antal barn per legitimerad förskolelärare
- Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, hemkommun, andel (%)
- Gymnasieelever med examen inom 4 år, hemkommun

Försörjning

Politiska strategier

-Insatserna för arbetslösa ska öka med såväl nuvarande insatser som förbättrad språkundervisning.

-Möjligheterna för invånares fortbildning- och vidareutbildning ska förbättras.

-Ett närmare samarbete med arbetsmarknadens parter ska eftersträvas.

Mätetal

- Andel i sysselsättning 20-64 år %

Mål 3 Folkhälsa kultur och fritid

Vaggeryds kommun ska vara en plats med hög kunskapsnivå, en aktiv fritid och ett rikt kulturliv - för en god hälsa

En hög kunskaps och bildningsnivå samt ett varierat utbud och platser för fritids och kulturaktiviteter för alla är en förutsättning för en jämlik hälsa hos våra invånare. För att en jämlik hälsa ska uppnås behövs goda levnadsvillkor och levnadsvanor och en jämlik och förebyggande hälso- och sjukvård. Det ska vara ett brett utbud av kultur och fritidsaktiviteter för de som bor, lever och verkar i Vaggeryds kommun, i alla åldrar, och folkhälsan ska vara god.

Framgångsfaktorer: Folkhälsa

Politiska strategier

-Hälsocenterverksamhet ska utvecklas i samarbete med föreningslivet.

-Det förebyggande-tidiga-främjande arbetet ska utvecklas inom alla verksamheter.

-Arbetet mot våld i nära relationer ska utvecklas.

-Arenor, både inne och ute, för fysiska aktiviteter ska ingå i samhällsplaneringen.

Mätetal

- Invånare 25-64 år med förgymnasial utbildning, andel (%)
- Andel elever som ser ljust på sin framtid, åk 9 (folkhälsoenkät ung)
- Hälsa - Kommunindex
- Invånare med bra självskattat hälsotillstånd, andel (%)

Hälso/ sjukvård och omsorg

Politiska strategier

-Det förebyggande arbetet ska utvecklas mot psykisk och annan ohälsa, särskilt bland barn och unga.

-Demensvården ska stärkas.

-Ett säbo 2.0/vård&omsorgs-boende ska planeras för Vaggeryd.

Mätetal

- Helhetssyn hemtjänst
- Helhetssyn särskilt boende (socialstyrelsens brukarundersökningar)

Kultur, fritid och friluftsutbud

Politiska strategier

-Kommunen ska gå med i fritidsbanken. Möjliggöra verksamhet för motorburen ungdom.
Medel för verksamhetsutvecklare för att stödja föreningar ska ges.

-Öppettiderna för simhallar, bibliotek och ungdomsgårdar ska förbättras.

-Friluftsområdena Bäckalyckan, Friluftsgården och Grönelund ska skyddas mot framtida exploatering.

Mätetal

- Deltagartillfällen i idrottsföreningar, antal/inv 7-25 år
- Studieförbundens deltagartimmar inom kultur, antal/inv

Mål 4 Attraktivitet tillgänglighet demokrati och trygghet

Vaggeryds kommun ska vara en plats som är attraktiv, trygg och tillgänglig - där alla känner delaktighet och kan påverka.

Öppenhet och tolerans skapar trygghet och är en förutsättning för att människor ska kunna vara en del av samhället. Delaktighet och medskapande gör platsen inkluderande och attraktiv för alla.

Vaggeryds kommun präglas av lika rättigheter, möjligheter och skyldigheter oavsett kön, ålder samt etnisk, kulturell och socioekonomisk bakgrund.

Alla invånare är en resurs och en del i att utveckla Vaggeryds kommun

Platsen ska vara attraktiv och trygg för de som bor, lever och verkar i Vaggeryds kommun och invånare i alla åldrar ska kunna vara stolta ambassadörer över sin hemkommun samt känna delaktighet i kommunens utveckling.

Framgångsfaktorer:

Demokrati

Politiska strategier

-Genom medborgardialoger och ökad delaktighet arbeta för att öka valdeltagandet bland förstagångsväljare och i samtliga valdistrikt i Vaggeryds kommun.

-Genom våra mötesplatser och plattformar kommunicera och uppmärksamma demokrati och säkerställa att medborgare får svar och möjlighet att lämna synpunkter och förslag.

-Tolerans, öppenhet och mångfald ska utvecklas.

Mätetal

- Delaktighetsindex, andel (%) av maxpoäng.
- Medborgarundersökningen - Förtroende för kommunens politiker, andel (%)

Trygghet

Politiska strategier

-Centrummiljöerna ska utvecklas till trygga mötesplatser genom goda miljöer och ökad vuxennärvaro.

-Öka tryggheten i kommunen genom samverkan över förvaltningsgränser och tillsammans med näringsliv och civilsamhället.

-Tryggheten genom hela livet ska utvecklas

-Arbeta för ökad polisnärvaro

Mätetal

- Anmälda brott totalt/1.000 inv.
- Trygghet och säkerhet Kommunindex

Tillgänglighet

Politiska strategier

-Möjliggöra fler tekniska och digitala lösningar.

-Stödja invånare i den digitala utvecklingen för att motverka digitalt utanförskap.

-En tillgänglighetspolicy ska tas fram.

-Närheten till våra medborgare och mellan anställda ska uppmuntras.

Mätetal

- Upplevd Tillgänglighet SKR Insikt
- Tillgänglighet till tjänster (infrastruktur) - kommunindex

Mål för organisationens resurser

Finansiella mål

Finansiella mål	Definition/förklaring	Mål
1 Resultat Årets resultat exklusive faktiska och orealiserade vinster/förluster från värdepapper i kommunen pensionsmedels-förvaltning ska vara minst 2 procent av skatter och generella statsbidrag sett över mandatperioden	Ett överskott i verksamheterna skapar ett politiskt handlingsutrymme, värdesäkrar det egna kapitalet samt är en möjliggörare för investeringar	2 %
2 Självfinansieringsgrad Investeringar i skattefinansierad verksamhet ska finansieras med egna medel över mandatperiod, vilket innebär att självfinansieringsgraden minst ska uppgå till 80 procent.	En lånefinansiering av investeringar innebär på sikt ökade finansiella kostnader som tar resurser från kärnverksamheterna. En låg självfinansieringsgrad över lång tid skapar utmaningar i den löpande verksamheten genom dess successivt högre kapitaltjänstkostnader. Beräkningen sker på årets resultat inklusive avskrivningar exklusive faktiska och orealiserade vinster/förluster från värdepapper i kommunens pensionsmedelsförvaltning.	80 %
3 Soliditet Soliditet inklusive pensionsåtagande för anställda och förtroendevalda, %	Definition: (Eget kapital minus pensionsskuld t.o.m. 97-12-31 plus realiserad avkastning finansiella placeringar) dividerat med totala tillgångar. En hög soliditet innebär att både handlingsfriheten och förmågan att hantera svängningar i resultatutvecklingen ökar.	30 %
4.1 Budgetföljsamhet Den ekonomiska kontrollen och styrningen ska utvecklas, vilket dels innebär budget i balans och dels att prognossäkerheten ska förbättras och som mest avvika med 1 procent mot senaste prognos.	Budgetföljsamheten mäts som nämndens resultat vid årets slut dividerat med dess nettoomslutning.	≥ 0 %
4.2 Prognosföljsamhet Den ekonomiska kontrollen och styrningen ska utvecklas, vilket dels innebär budget i balans och dels att prognossäkerheten ska förbättras och som mest avvika med 1 procent mot senaste prognos.	Prognosföljsamhet mäts som (nämndens resultat vid årets slut minus nämndens prognostiserade resultat vid delårsbokslutet per 31/8 aktuellt budgetår) dividerat med nämndens nettoomslutning vid året slut.	+/- 1 %

Arbetsgivarmål

	Mål Mandatperiod
Frisknärvaro Frisknärvaron, mäter antal medarbetare som har 0-frånvarodagar, 1-5 frånvarodagar, mer än 5 frånvarodagar på grund av sjukdom, sjukfrånvaro, total.	
0 – frånvarodagar p.g.a. sjukdom	50 %
1-5 frånvarodagar p.g.a. sjukdom	25 %
Mer än 5 frånvarodagar p.g.a. sjukdom	30 %
Sjukfrånvaro, %	6 %
HME-ledarskap HME (Hållbart Medarbetar Engagemang), ledarskap, mäts i medarbetarenkät, resultat index	84 %
HME-Medarbetarskap HME, medarbetarskap, mäts i medarbetarenkät, resultat index	85 %
Tjänstgöringsgrad Tjänstgöringsgrad, tillsvidare- och visstidsanställd personal med månadslön.	
Tjänstgöringsgrad, arbetad tid	76 %
Tjänstgöringsgrad, anställd på heltid	86 %

Politiska strategier:

- Resurser ska tillföras för att utveckla medarbetar- och ledarskap.
- Villkoren för fortbildning- och vidareutbildning ska förbättras.
- Tillitsbaserat arbetssätt ska förbättras.
- Delade turer ska minimeras.
- Utredning ska göras om grundbemanningen.
- Motion om arbetsskor och arbetskläder ska utredas
- Kollektivavtal ska stärkas vid upphandling.
- Jämställdhet ska alltid genomsyra beslut.

Mål för egna miljöarbetet

Mål för det egna miljöarbetet hämtas från miljöriktlinjerna (en del av Miljöprogrammet 2022–2025) som gäller för alla anställda och förtroendevalda i det dagliga arbetet. De tipsar och vägleder mot ett mer hållbart beteende.

Miljöriktlinjerna och organisationens användande av naturresurser följs upp i den årliga budgetuppföljningen samt i uppföljningen av miljöprogrammet. Uppföljningen visar en översikt över alla nämnders och bolags bidrag till:

- Spara energi
- Miljöanpassa transporterna
- Upphandla och köp in med hänsyn
- Källsortera, återanvänd och förebygg avfall

Politiska strategier

- Underlätta för medborgaren och lokala beslutsfattare att förstå hur vi bidrar och status på vårt bidrag lokalt till det regionala, nationella och globala miljö-och klimatarbetet.
- Använda våra arenor, som biblioteken, som kunskapsnav kring hur vi alla kan bidra till miljö och klimatarbetet.

PLATS FÖR ATT GÖRA SKILLNAD

VAGGERYDS KOMMUN